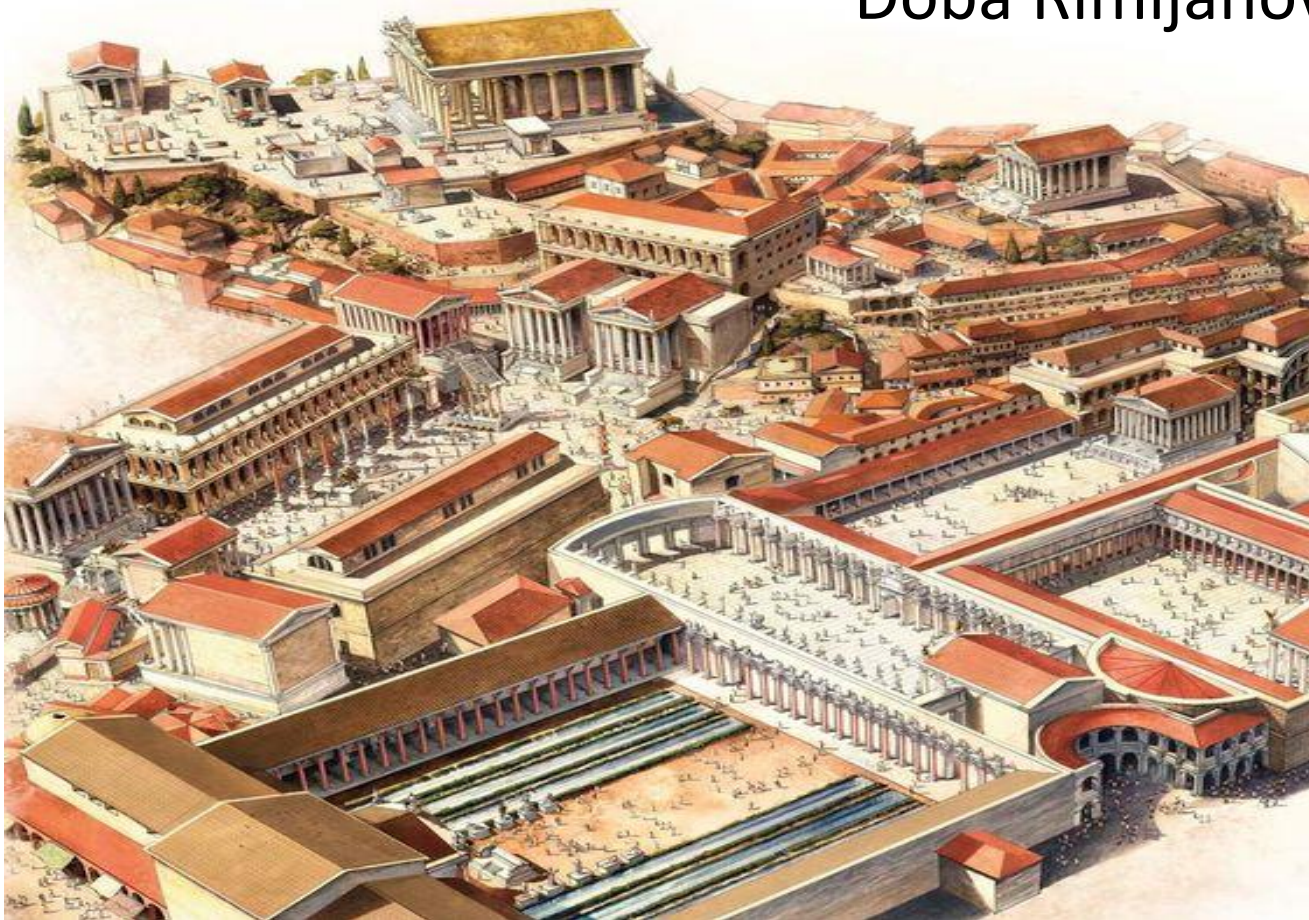

STARI RIM (VEČNO MESTO)

Velja za zibelko evropske kulture!

Doba Rimljanov

LEGENDA O NASTANKU RIMA

- Če ste jo prebrali, ste ugotovili, zakaj je simbol mesta Rim volkulja, ki ima ob sebi dva dečka.

ROJSTVO MESTA - ZGODOVINA

- Rim naj bi bil ustanovljen 21. aprila, leta 753 pr. n. št., na Palatinu, enem od sedmih rimski gričev.

RIMSKI IMPERIJ

Pred pribl. 2000 leti so tudi naše ozemlje (Slovenijo) osvojili Rimljani. Zgradili so ogromno državo. Osvojili so skoraj celotno Evropo, Turčijo in S del Afrike. Razišči, kaj pomeni beseda imperij.

RIMLJANI

- Rimu je vladal cesar, ki so mu svetovali senatorji. (senat je bil kot nekakšen državni zbor). Najbolj znana cesarja sta bila Julij Cezar (mesec julij; Julijske Alpe) in Gaj August Oktavijan (mesec avgust).

Julij Cezar

Gaj August Oktavijan

RIMLJANI

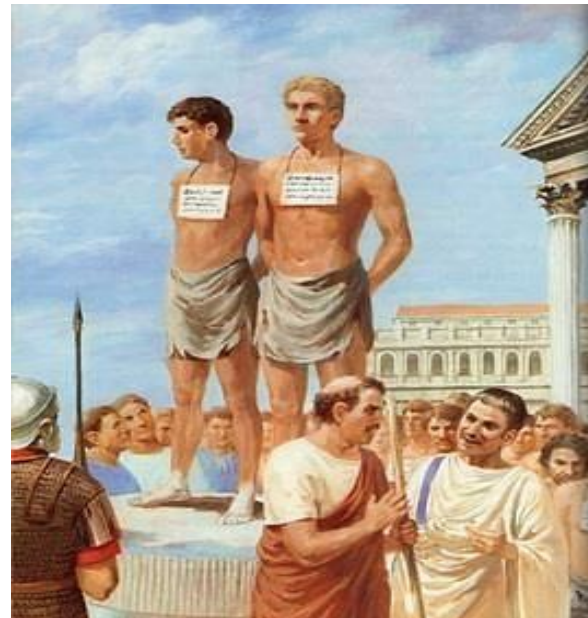
- Rimljani so se delili na patricije (plemiči, bogati), plebejce (meščani), kmete in sužnje.
- Rimski državljani so imeli več pravic kot drugi prebivalci.
- Na svojih osvajanjih so zajeli otroke, ženske in moške. Postali so njihovi sužnji ali gladiatorji.

KAJ SO DELALI SUŽNJI?

- Sužnji so opravljali vsa dela, ki so se Rimljanom zdela sramotna ali pretežka. Sužnji so gradili, čistili, kuhali, skrbeli za živino, delali na poljih, čistili orožje,...
- Gospodar je lahko sužnja za slabo opravljeno delo kaznoval (pretepanje), lahko ga je usmrtil ali pa prodal.

- Prodaja sužnjev →

RIMSKA VOJSKA

- Rimski vojak se imenuje **LEGIONAR**.
- Vojska je bila razdeljena na enote – **LEGIJE**, ki je štela do 6000 vojakov.
- Gradili so vojaške tabore, ki so kasneje prerasli v mesta.

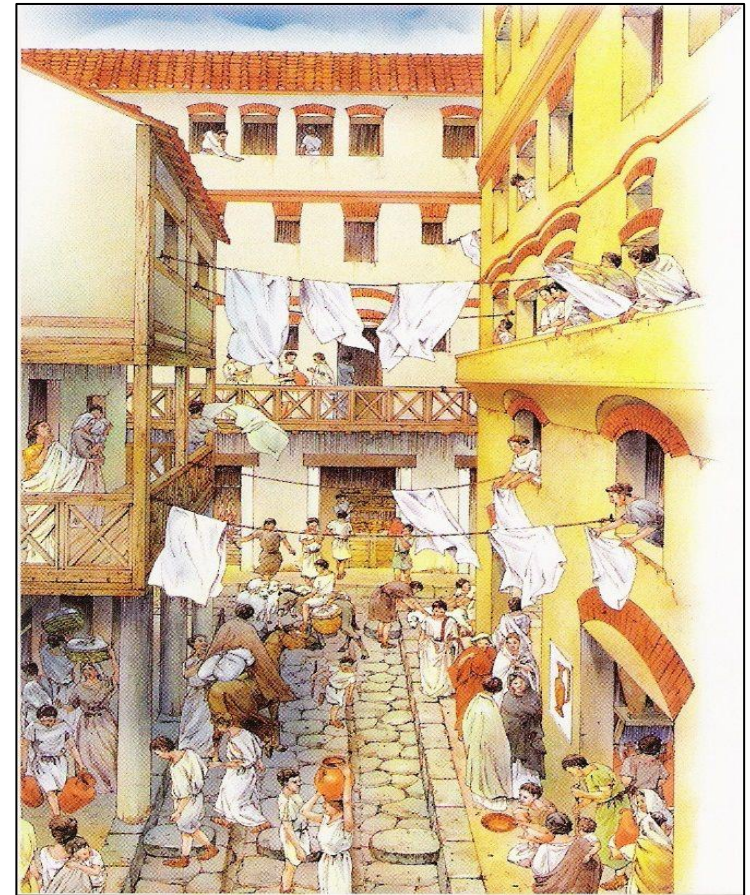

RIMSKA VOJSKA

ŽIVLJENJE V RIMU

- Bogati so živeli v velikih hišah z dvoriščem in bazenom.
- Revni pa so živeli v večnadstropnih hišah - INSULAH

GRADNJA PRVIH TLAKOVANIH CEST

- Začetniki v gradnji cest (tlakovane)
- Rimski imperij je prepredalo več kot 80.000 km cest

Pregovor : VSE POTI VODIJO V RIM

MILJNIK (od besede milja)

- Ob cestah so graditelji postavili posebne kamne – miljne kamne
- Tako so popotniki vedno vedeli, kako daleč so že.

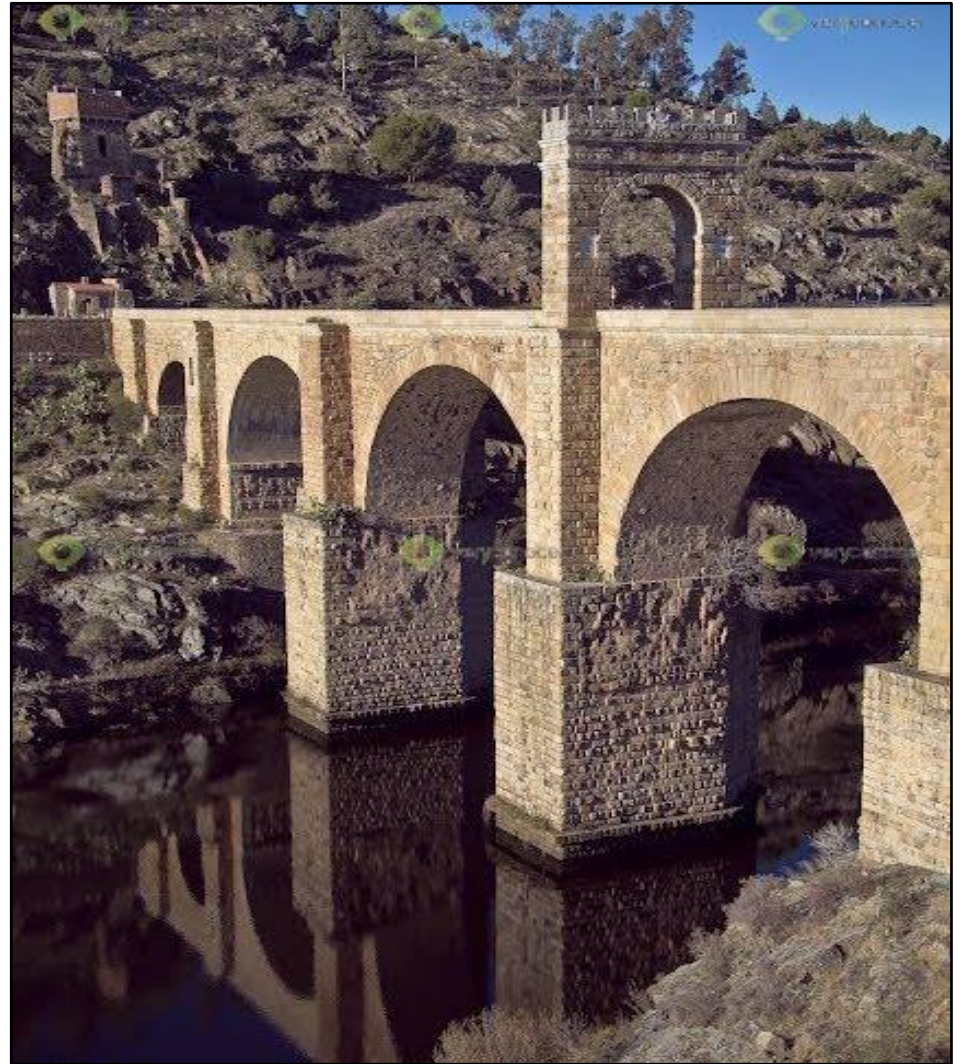

- Miljnik

PRVI MOSTOVI - VIADUKTI

- Most

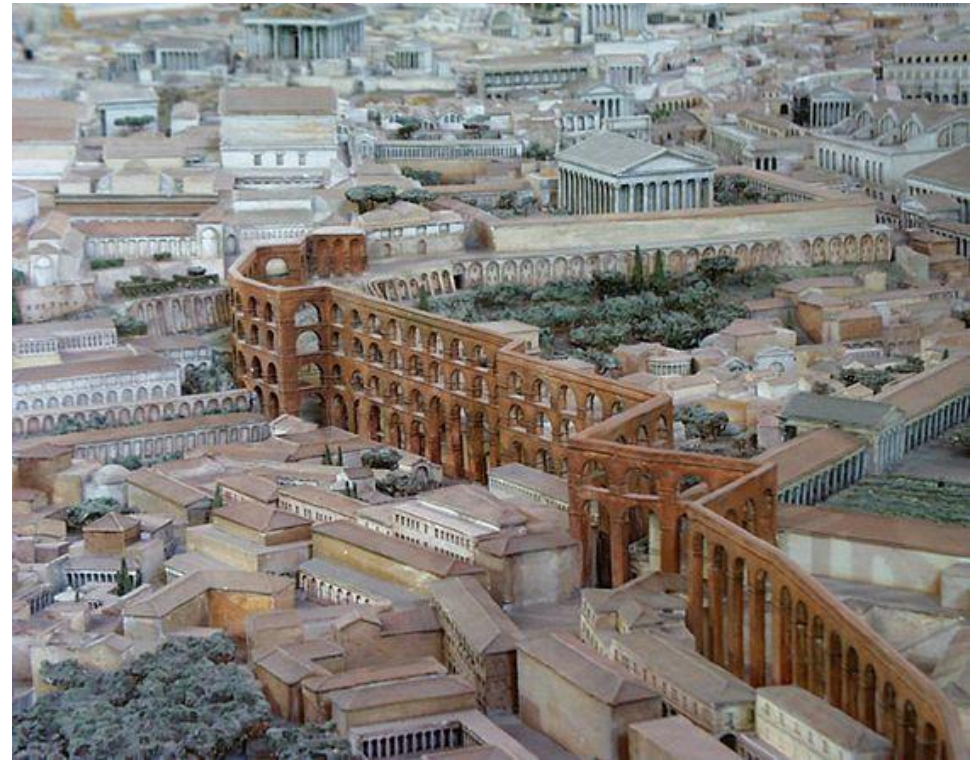

VODOVOD

- vodovod (Rimski vodovod)

- Iz ptičje perspektive

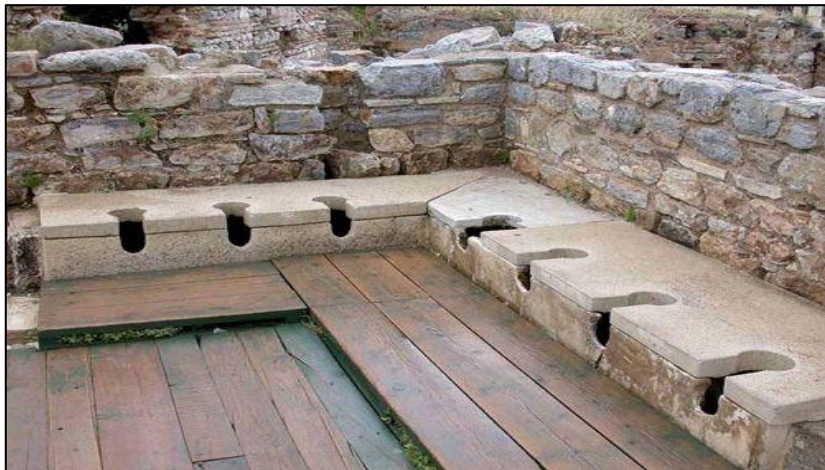
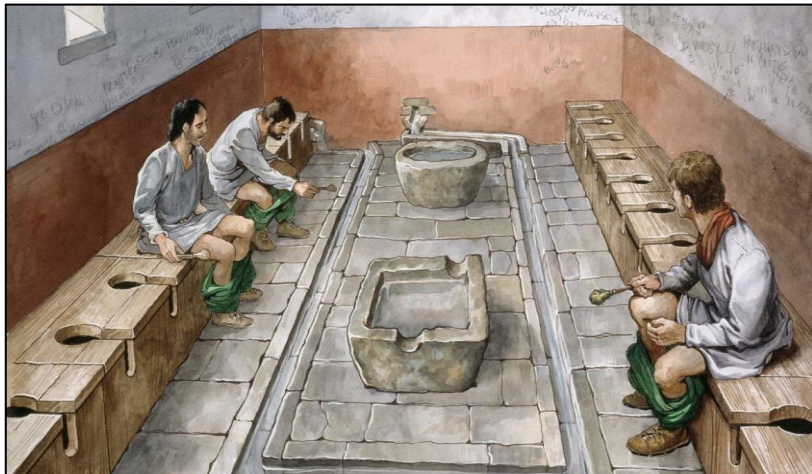

- Vodovod v hiši

STRANIŠČA IN KOPALIŠČA

- javna stranišča
- doma jih niso imeli

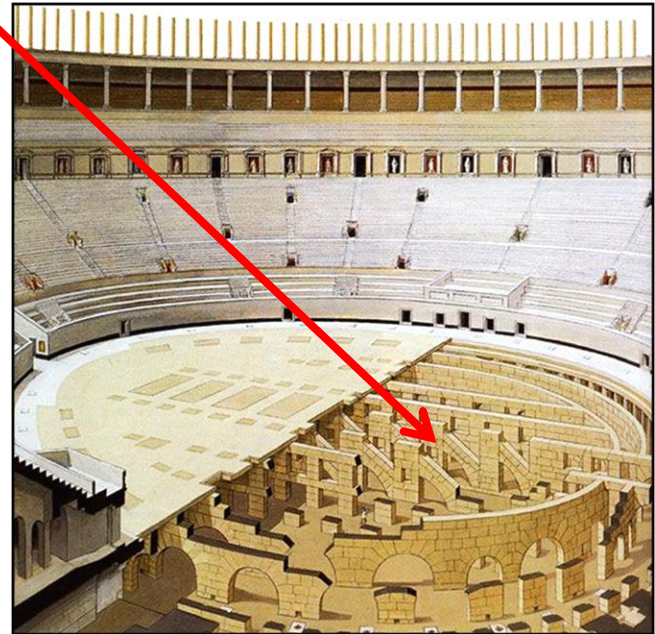
- javna kopališča, terme
- ogrevane
- vstopnina

ARENA – ZABAVIŠČE RIMLJANOV

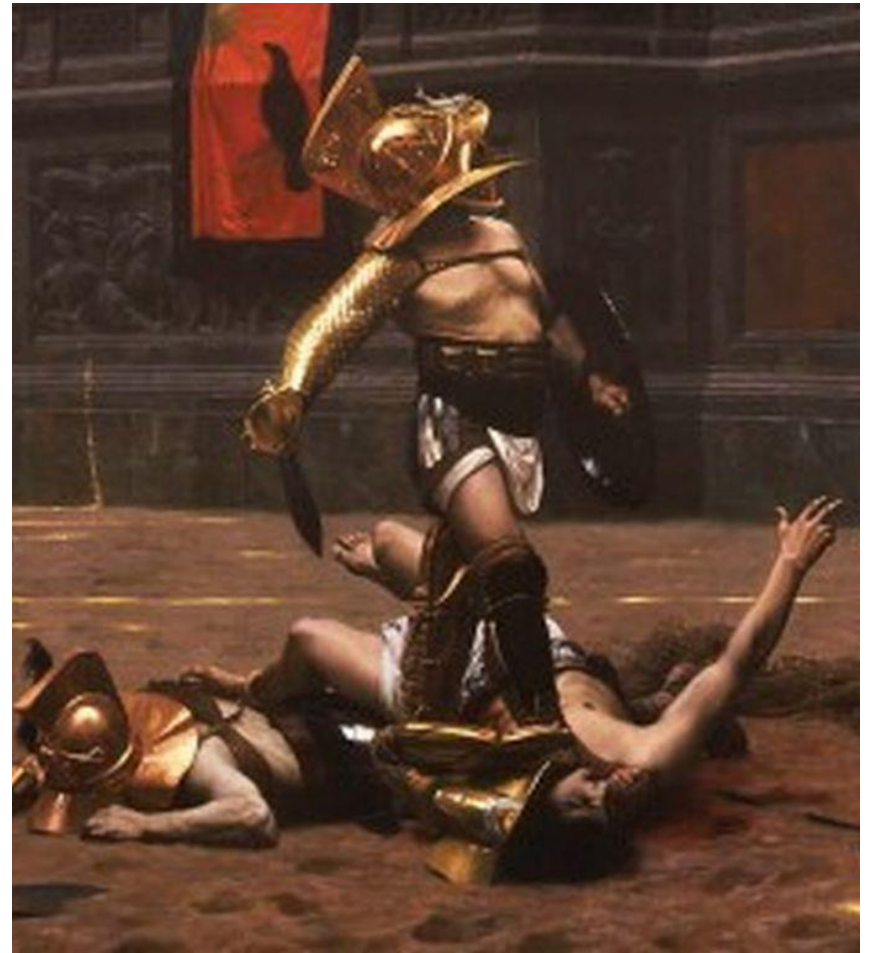
- arena - amfiteater (Rimski kolosej)
- prostor za 50.000 ljudi

pod areno so se na boj pripravljali gladiatorji

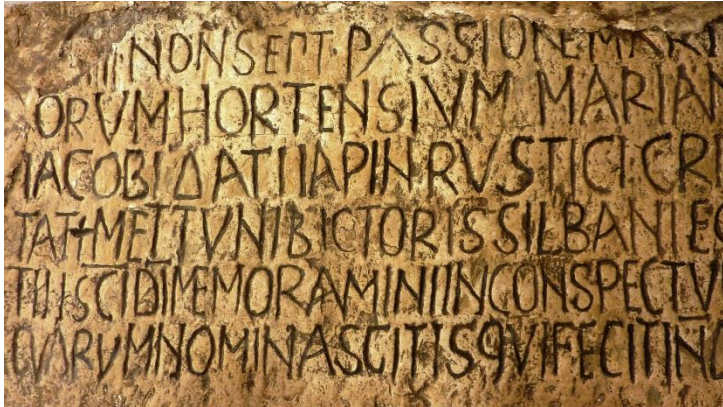
KDO SO BILI GLADIATORJI?

- Beseda izvira iz latinske besede gladius – meč in pomeni oboroženega bojvnika (sužnja), ki je zabaval občinstvo v času Rimskega imperija.
- Surovi spopadi so potekali med možmi, pa tudi proti divjim živali (levi ali tigri) in obsojenim kriminalcem.

RIMLJANI SO BILI MOJSTRI IN UČENJAKI – IZUMI

- Pisava latinica (ki jo uporabljamo)

- Rimske številke

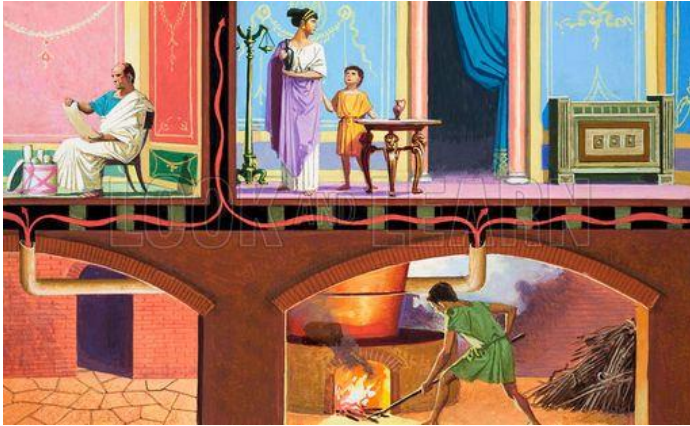

- Govorništvo (Cicero)

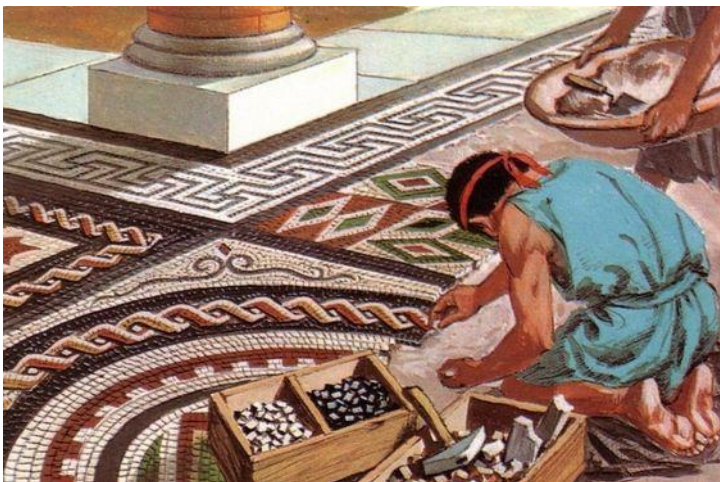

RIMLJANI SO BILI MOJSTRI IN UČENJAKI - IZUMI

- Centralna kurjava

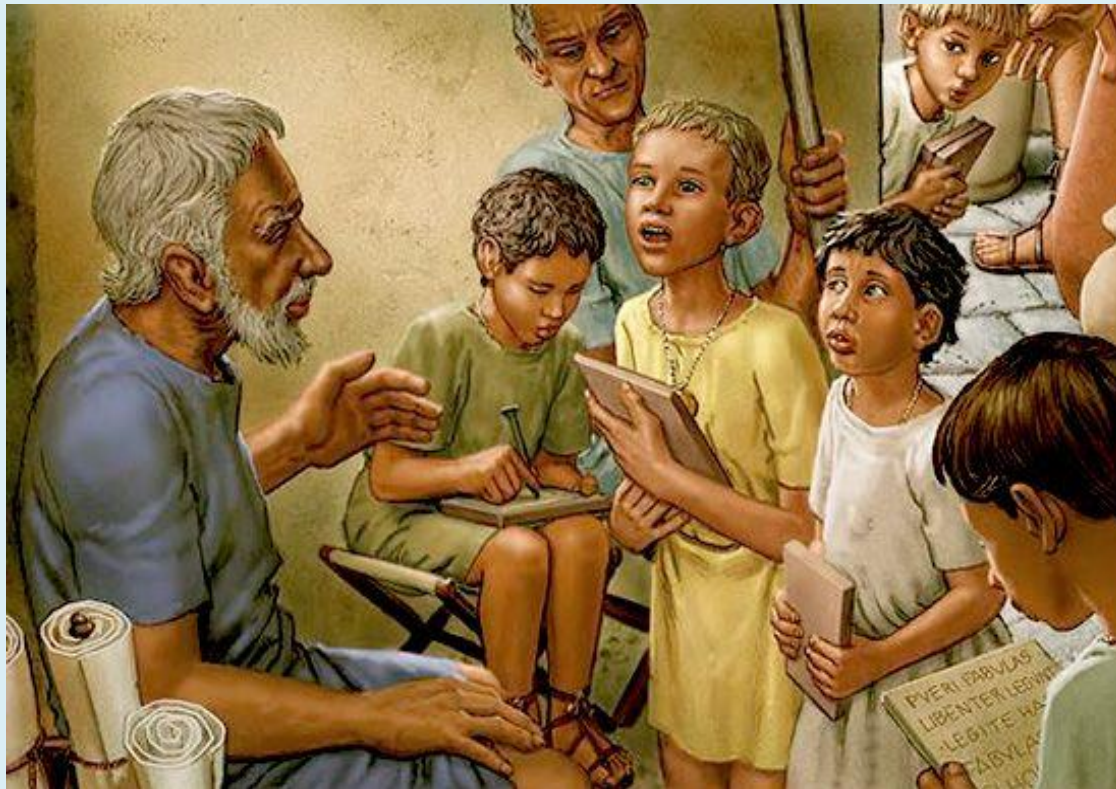
- Kiparstvo (mozaiki, kipi)

- Rimsko pravo
- Koledar
- Beton
- Stekleno okno
- Gasilska služba
- Pesništvo
- Slikarstvo (freske)

RIMSKA ŠOLA

- V šolo so hodili dečki in deklice iz premožnih družin.
- Učili so se brati, pisati in računati na povoskanih tablicah.

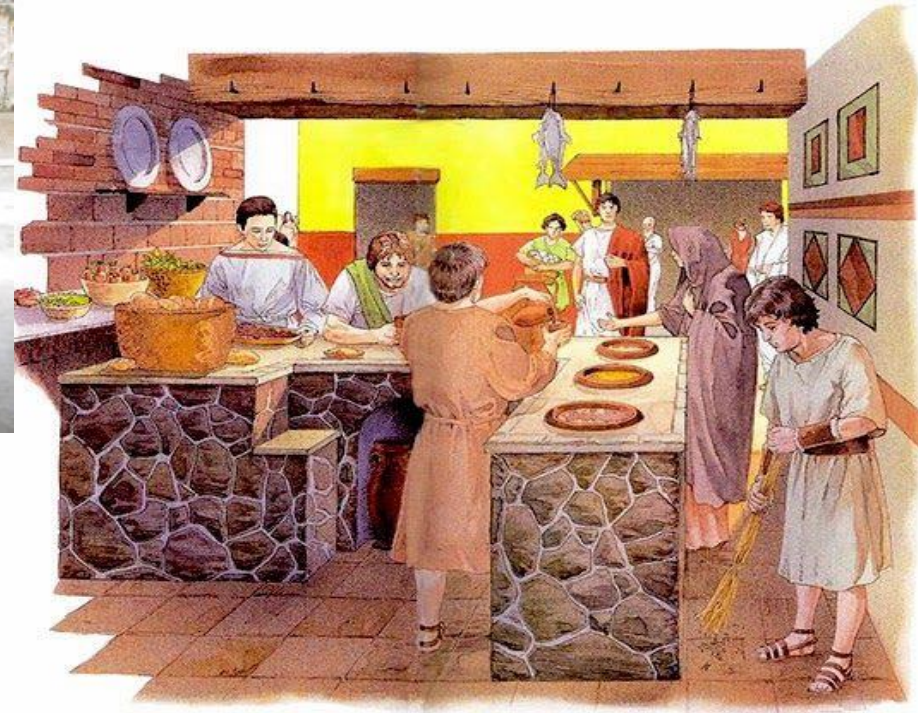
RIMSKA PREHRANA

- Največkrat so jedli kruh, fižol, lečo, meso, ribe, sadje in zelenjavo.
- Pili pa so grozdni sok in vino.
- Bogati Rimljani so ob mizi poležavali.
- Jedli so z rokami.

RIMSKA PREHRANA

- Dobro so bila obiskana gostišča s toplo prehrano.

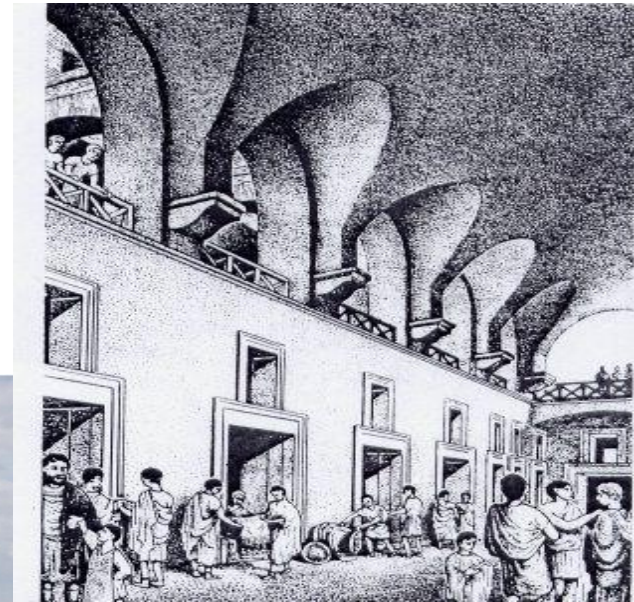
RIMSKA PREHRANA

- Kruh je imel osem zarez, da so ga lažje lomili na kose.

RIMLJANI IN TRGOVINA

- Bili so dobri in sposobni trgovci.
- Zgradili so prvi nakupovalni center, ki je štel kar 150 trgovin.
- Zaslužni so za Trajanov forum (prva tržnica).

RIMSKI SLOG OBLAČENJA

- Preprost
- Njihovo osnovno oblačilo je bila tunika.
- Ženske so čez tuniko nosile **stolo**.

RIMSKI SLOG OBLAČENJA

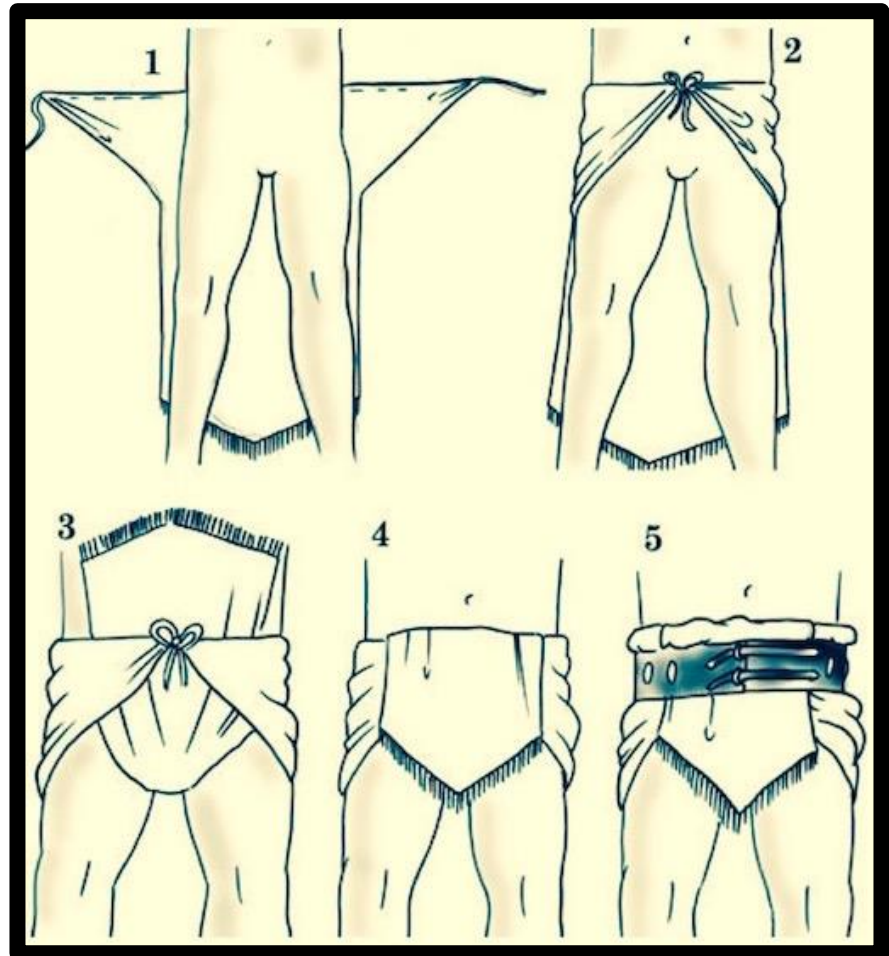

no moški pa so
eli nositi **togo**, ki
jo še danes nosijo

sedriki

RIMSKI SLOG OBLAČENJA

- Spodje perilo

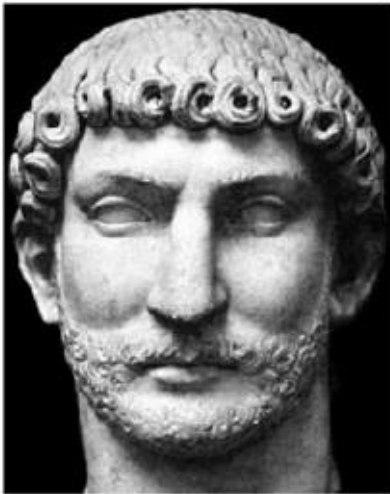
RIMSKI SLOG OBLAČENJA

- obutev - sandali
- obutev za v javna kopališča

LEPOTIČENJE - MOŠKI

- Tudi moški so se dišavili, urejali tako lase kot brado in se pudrali.

LEPOTIČENJE - MOŠKI

steklenička parfuma

glavnik

- Britvica

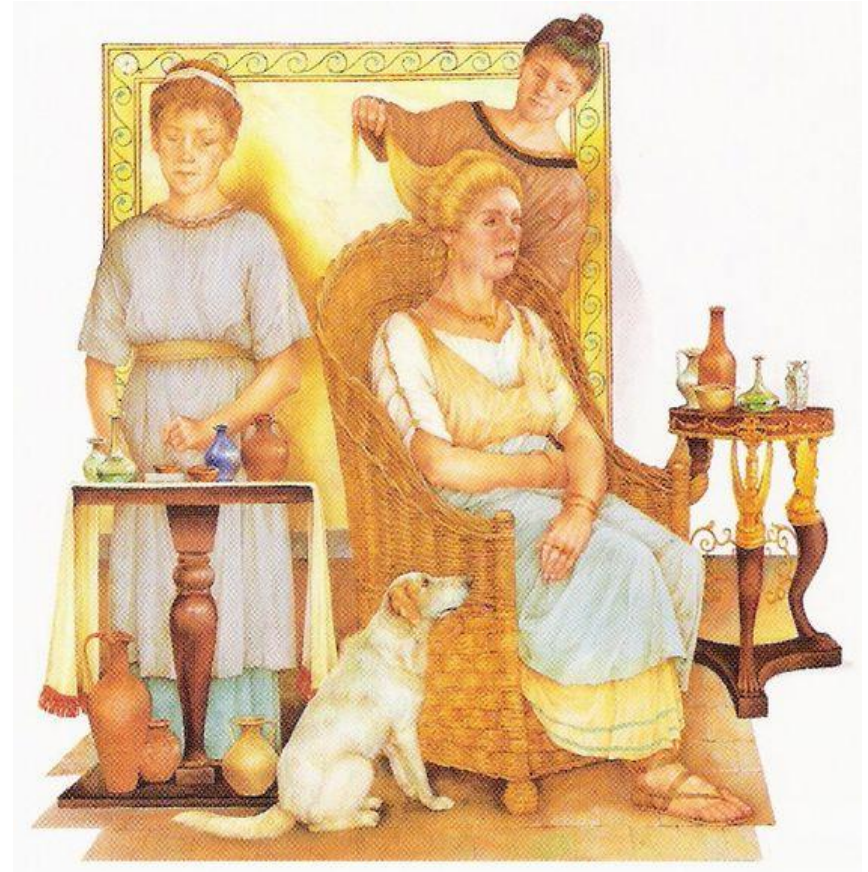

- Škarje

LEPOTIČENJE - ŽENSKE

- Bleda polt je bila znamenje bogastva, zato so se Rimljanke skrivale pred soncem.
- Bogate Rimljanke so imele sužnje, da so jih vsakodnevno urejale.
- Če so bile z končnim videzom nezadovoljne, so sužnje kaznovale.

LEPOTIČENJE - ŽENSKE

- Škatla za nakit

- Kozmetika

- Zapestnica z motivom kače

- Glavnik

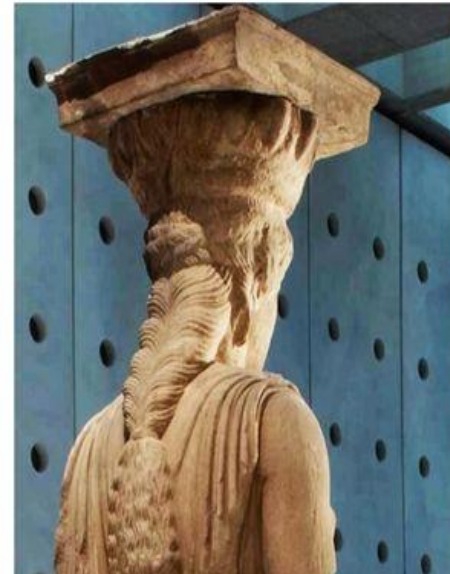

LEPOTIČENJE - ŽENSKE

- V modi so bile lasulje
- Svetle lase so dobili od germanskih suženj, črne pa od indijskih.

LEPOTIČENJE - ŽENSKE

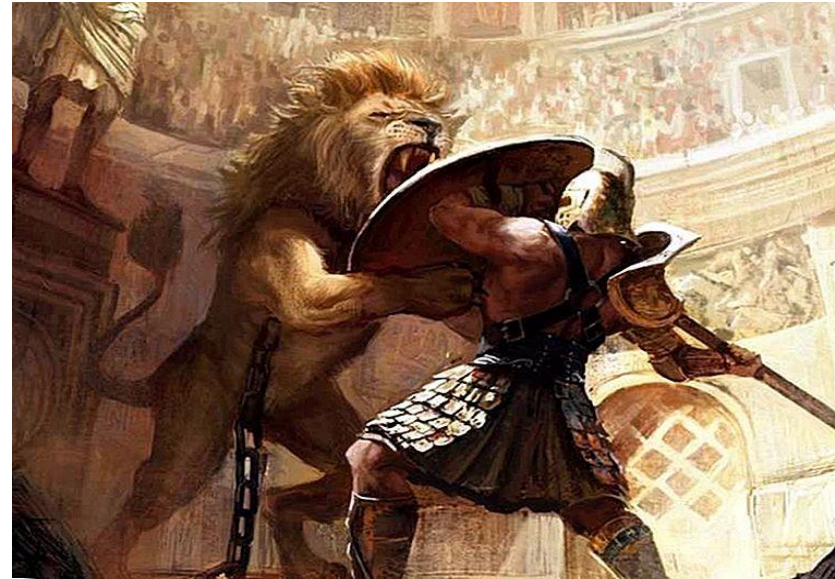
RIMSKA ZABAVA

- Na hipodromu so imeli konjske dirke

RIMSKA ZABAVA

- Gladiatorske boje so gledali v arenah (koloseju).

RIMLJANI NA SLOVENSKEM OZEMLJU

- Zapustili so veliko sledov.
- V naše kraje so prinesli svoje navade in način življenja.
- Gradili so ceste, mostove, utrdbe in mesta
- Dobili smo vinsko trto, oljko in učinkovit način kmetovanja.

Rimska utrdba Kastrum v Ajdovščini

RIMLJANI NA SLOVENSKEM OZEMLJU

- **Rimska Emona (Ljubljana)**
- Nastala pred 2000 leti
- Pravokotne oblike
- Obzidana in zaščitena z obrambnim jarkom, napolnjenim z vodo.
- Imela je 12 ulic in glavni trg (forum)

- Emona

NAJBOLJ ZNANI RIMSKI OSTANKI V LJUBLJANI

- Razvaline Emone

- Obzidje Emone

Kip Emonca

SLOVENSKA MESTA, KI SO JIH ZGRADILI RIMLJANI

- Poetovia (Ptuj)
- Celeia (Celje)
- Atrans (Trojane)
- Neuportus (Vrhnika)
- Capris (Koper)
- Pyros (Piran)
- Insula (Izola)

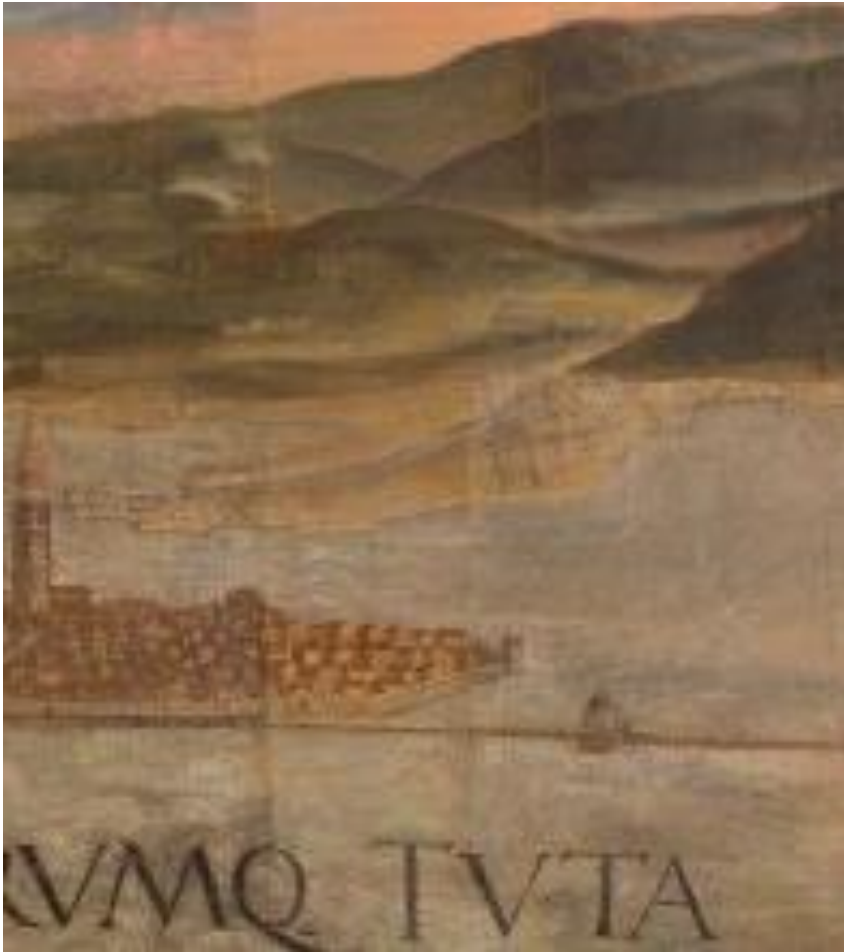

KOPER

- AEGIDA
- Najprej je ob Kopru (današnji Sermin) stalo rimsko vojaško taborišče AEGIDA. Beseda naj bi pomenila Atenin ščit. Mit govori, da je Atena sem pribežala pred Zeusom. Ker je prišla do morja, je vanj vrgla ščit in se pod njega skrila. Iz ščita je nastal otok, na katerem je nastal današnji Koper.
- Atena je grška boginja modrosti; Zeus pa vrhovni grški bog.

KOPER

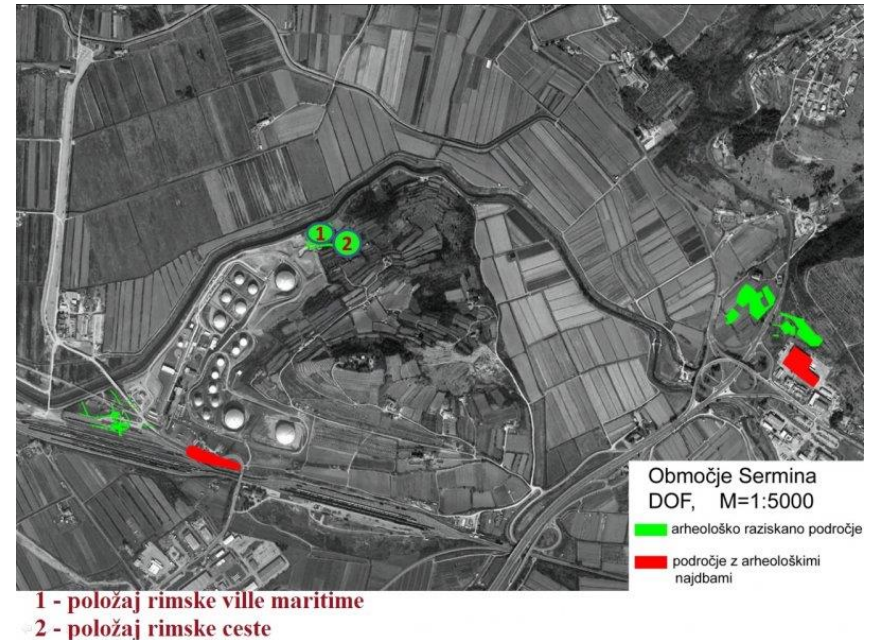

- CAPRIS
- Kasneje so Rimljani prišli tudi na otok, kjer naj bi živel miroljubni Histri, ki so bili kozjerejci. Zaradi tega otok dobi ime Capris, kar pomeni Kozji otok.

KAJ RIMSKEGA JE V KOPRU?

- Glavni trg je na vrhu mesta (forum) – Titov trg.
- Na trg vodita glavni ulici – Kidričeva in Čevljarska ulica, ki sta še tlakovani kot v rimskih časih.
- Rimske kovance, nakit in kipe pa si lahko ogledamo v Pokrajinskem muzeju.

Po rimski poti se lahko iz Kopa seprehodimo v Sermin.

PROPAD RIMSKEGA IMPERIJA

Zakaj propade?

- Rimski imperij se razdeli na dva dela: zahodni in vzhodni.

zmanjkuje denarja za vojsko

uprejo se sužnji

Huni, Germani in Slovani vdirajo v Rim

- Zahodni rimski imperij zasedejo Germani leta 476 in uničijo rimsko kulturo. S tem se zaključi obdobje STAREGA VEKA.

INFORMACIJE O RIMLJANIH OBLIKUJ V MISELNI VZOREC – VZOREC MISELNEGA VZORCA PRIPENJAM POD DRUGO TOČKO

Reši naloge v
DZ od strani
94 do strani
97.

Oglej si
posnetek

[https://www.y
outube.com/w
atch?v=aemZU
26AjTg](https://www.youtube.com/watch?v=aemZU26AjTg)

